

Святішому Патріархові Сербському Порфирію вручено диплом почесного доктора Московської духовної академії

Служба комунікації ВЗЦЗ, 25.04.2025. 25 квітня 2025 року в актовій залі Московської духовної академії відбулася урочиста церемонія вручення Святішому Патріархові Сербському Порфирію диплома почесного доктора цієї духовної школи. У церемонії взяв участь Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил.

Відкрив захід ректор Московської духовної академії єпископ Сергієво-Посадський і Дмитровський Кирил, який зазначив, зокрема: «У сучасному світі, коли уми і серця людей піддаються постійним інформаційним атакам, найчастіше антихристиянського змісту, релігійна богословська думка як в Росії, так і в Сербії, тисячолітньою історією і які зберігають пам'ять предків. Як російські, так і сербські студенти духовних шкіл покликані доносити до свідомості наших сучасників найвищі істини християнської моральності, благоговіння перед церковними

Таїнствами і важливість виконання заповідей Христа». Він згадав про те, що студенти із Сербської Православної Церкви традиційно становлять дуже значну частину серед іноземних студентів головних духовних шкіл Руської Православної Церкви — Московської та Санкт-Петербурзької духовних академій.

Далі відбулося оголошення рішення про присудження Святішому Порфирію, Архієпископу Печському, Митрополиту Белградо-Карловацькому, Патріарху Сербському, наукового ступеня почесного доктора богослов'я «за визнаний науковий і освітній внесок у розвиток богословської науки та зміцнення зв'язків між Руською і Сербською Православними Церквами». Відмінні знаки цього вченого звання Предстоятелю Сербської Церкви вручив Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил.

«З почуттям глибокої пошани, вдячності та смирення приймаю цю виняткову честь – вчений ступінь почесного доктора, який мені присвоює у всій православній ойкумені знаменита та шанована Московська духовна академія у Свято-Троїцькій Сергієвій лаврі, – сказав Святіший Патріарх Сербський. – Цю нагороду сприймаю як одну з найзначніших віх у моїй багаторічній богословській та науково-дослідній діяльності, а також у моєму педагогічному та освітньому служінні. Цю високу честь приймаю не як свідчення своєї гідності, а як вираження довіри, що виявляється мені в служінні Логосу Божому і в житті Православної Церкви Христової. Цю нагороду науково-богословської спільноти Руської Православної Церкви сприймаю як благодатний дар і видимий знак нашої єдності у Христі – знак, що одночасно зобов'язує, надихає і зміцнює».

У своїй докторській промові, що прозвучала російською мовою, Предстоятель Православної Церкви розповів про нерозривний зв'язок молитви і богослов'я, його культуротворче значення і вплив на соціальну сферу буття людини, про богослов'я як зберігача людської гідності за часів ідеологічних спрощень, свідчення єдності та любові у світлі Воскресіння Христового.

«Справжнє богослов'я походить не з абстрактного спекулятивного міркування, а з особистого духовного досвіду. Під особистим маємо на увазі не індивідуалістський, а церковний досвід, який узгоджується з усіма святими. Богослов'я у цьому сенсі представляє не переважно академічну справу, а плід зустрічі та екзистенційних та літургійних взаємин з живим Богом. Молитва – не підготовка до богослов'я, вона є богослов'ям. У молитві людина стоїть перед Богом як не спостерігач, а учасник євхаристійного Таїнства Божого. ...Молитва, що ґрунтується на вірності Церкви, стає своєрідним опором – відмовою від прийняття егоїстичної та короткозорі логіки світу цього, і тихим, але стійким протистоянням силам, які прагнуть не спільності, а контролю», – сказав Святіший Патріарх Порфирій.

На закінчення свого виступу Предстоятель Сербської Церкви висловив щирі братні побажання Патріарху Московському і всієї Русі Кирилу: «Нехай дарує йому Господь багато літ мудрого, пастирського і святоотцівського управління сестринською Руською Православною Церквою – на кожне духовне процвітання нашого православного народу, зміцнення нашої взаємної поваги, богоугодної співпраці та всебічного спілкування в любові. Всім вірним священнослужителям, чернецтві та народу Руської Православної Церкви висловлюю найтепліші привітання та щирі

молитовні побажання. А всьому російському народу – народу глибокої духовності та сповідництва – побажання миру, процвітання та благословення Божого. Дякую Господу і вашій любові за цю честь, яку зараз з радістю поділяю з вірним народом Сербської Православної Церкви, найтепліші привітання, щирі молитви та пасхальні привітання якого передаю вам у радості Воскреслого Христа. Христос воскрес!»

Подякувавши Святішому Патріархові Порфирію за змістовний виступ, Предстоятель Руської Православної Церкви зазначив, наскільки важливо, щоб у стінах духовних шкіл звучали слова, які вимагають від аудиторії духовних роздумів та інтелектуальних пошуків.

У подальшому слові Предстоятель Руської Православної Церкви торкнувся викликів для релігійної свідомості, починаючи з епохи Ренесансу та бароко, потім у Новий час та у новітній період історії. При цьому було зазначено, що священник не може не бути філософом, тобто людиною, яка думає про головне в житті, хто ставить перед собою питання. Він має бути готовий відповісти не просто тим, хто запитує, але й тим, хто захоче посперечатися або подискутувати, зокрема прихильникам різних філософських та ідеологічних платформ. Кожен священник має бути мислителем у міру своїх можливостей, упевнений Його Святість, а пастирська проповідь «має бути спрямована на те, щоб допомогти сучасній людині усвідомити проблеми, які перед нею стоять».

Наголосивши, що слово пастиря має бути актуальним, Патріарх Московський і всієї Русі Кирил сказав: «Це не означає, що ми маємо хизуватися якимись особливими сучасними знаннями чи підроблятися під чиюсь якусь лінгвістичну стилістику. Зовсім ні. Потрібно говорити своєю мовою, оперувати своїми поняттями, але ми повинні актуалізувати все те, що ми звертаємо сьогодні до аудиторії, таким чином, щоб наші слова справді робили зміну в свідомості людей, зміцнювали їхню віру, благочестя у найвищому значенні цього слова і, якщо хочете, формували живу філософію сучасної православної людини».

У зв'язку з цим Святіший Патріарх, зокрема, нагадав, наскільки важливо всім, починаючи від студентів, викладачів, професорів, священників до архієреїв та Патріарха вміти ставити самим собі критичні питання. «Відверто вам скажу, я постійно намагаюся це робити і запитувати себе: а чи так все? А чи правильно? А що ще потрібно зробити? Не знаю, наскільки відповіді на ці питання успішні і наскільки вони справді впливають на позитивний розвиток церковного життя, але глибоко переконаний у тому, що без такого запитання дуже просто перетворитися на суху смоковницю. Зовні буде все, а по суті – нічого», – підкреслив він.

Святіший Патріарх Кирил сказав: «Я дуже тішуся, що я перебуваю сьогодні тут, у цих стінах, разом із улюбленим побратимом, який очолює сестринську Сербську Церкву. Допомагай нам усім Господь – і в Росії, і в Сербії, і в інших країнах – бути здатними відповісти на ті запитання, на ті виклики, які сьогодні стоять перед Божою Церквою».

Серед присутніх на церемонії були: митрополит Воскресенський Григорій, керуючий справами Московської Патріархії, перший вікарій Патріарха Московського і всієї Русі по м. Москві; архієпископ Одинцовський і Красногорський Фома, керівник Адміністративного секретаріату Московської Патріархії; радник Святішого Патріарха Московського і всієї Русі протоієрей Миколай

Балашов; заступник голови ВЗЦЗ протоієрей Ігор Якимчук; завідувач сектору протоколу ВЗЦЗ ігумен Феофан (Лук'янов); співробітник Секретаріату ВЗЦЗ з міжправославних відносин А.Ю. Хошев; співробітники Посольства Сербії, члени професорсько-викладацької корпорації Московської духовної академії, численні студенти.

Гостями заходу стали члени делегації Сербської Православної Церкви: архієпископ Новосадський та митрополит Бацький Іриней, настоятель Ковильського монастиря архімандрит Харитон (Павлиця), шеф Кабінету Патріарха Сербського протоієрей Георгій Стоїсавлевич, ректор семінарії святого Сави протодиякон Радойца Жагран, насельник Ковильського монастиря ієродиякон Іустин (Живанич), диякон Іван Васильєвич, іподиякони Д. Накич та В. Єлич.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/93144/>